

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

405

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *een extra toelage voor jonge slachtoffers van mensenhandel*. (Ingezonden 29 september 2009)

1
Bent u op de hoogte van jonge slachtoffers van mensenhandel onder de 21 jaar die in financiële problemen komen door de eigen bijdrage rechtsbijstand, eigen risico zorgverzekering, eigen bijdrage voor (psycho-)medicatie en reiskosten (bv. treinkaartje naar de advocaat)? Zo ja, deelt u de mening dat het opbouwen van financiële schulden niet bijdraagt aan de traumaverwerking en deze jonge slachtoffers juist (verder) isoleert? Zo nee, bent u bereid zich te verdiepen in de schrijnende gevallen die door diverse organisaties zijn aangedragen en de Kamer hierover te informeren?¹

2
Is het waar dat jonge slachtoffers van mensenhandel onder de 21 jaar moeten rondkomen van een bijstandsuitkering onder het bestaansminimum (€ 458 of minder) en dat zij voor overige kosten vaak geen beroep kunnen doen op de zorgplicht van ouders? Zo ja, welke acties gaat u ondernemen om dit te voorkomen? Indien u geen actie gaat ondernemen, waarom niet?

3
Bent u bekend met het feit dat veel gemeenten geen bijzondere bijstand verstrekken aan jonge slachtoffers van mensenhandel onder de 21 jaar voor de noodzakelijke kosten van het bestaan? Zo ja, vindt u dit een wenselijke situatie? Zo nee, bent u bereid dit te onderzoeken?

4
Hoe beoordeelt u de suggestie van het coördinatiepunt slachtoffers mensenhandel in Utrecht (CSMU), het Netwerk tegen mensenhandel Utrecht en VluchtelingenWerk Midden-Nederland om een extra toeslag toe te kennen op de uitkering van deze jongeren?²

¹ Brief van VluchtelingenWerk Midden-Nederland m.b.t. signalering over slachtoffers van mensenhandel met een inkomen onder het bestaansminimum d.d. 12 mei 2009 (2009D22920).

² Brief van Vieja Utrecht (Netwerk tegen mensenhandel Utrecht) d.d. 28 september 2009 (2009Z08806).

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 20 oktober 2009)

1
Slachtoffers die aangifte hebben gedaan van mensenhandel en getuige-aangevers van mensenhandel hebben net als ieder ander gedurende de duur van hun

verblijfsvergunning in het kader van de WWB recht op rechtsbijstand, recht op een zorgverzekering en recht op een medische behandeling. Dit betekent ook dat zij net als ieder ander de kosten die daaraan zijn verbonden, dienen te voldoen uit het eigen inkomen en/of vermogen. Mocht het eigen inkomen en/of vermogen onvoldoende zijn om deze kosten te kunnen voldoen en de kosten vloeien voort uit bijzondere omstandigheden, dan kunnen zij een beroep doen op bijzondere bijstand. De uitvoering en invulling van de bijzondere bijstand is in de WWB opgedragen aan de gemeenten. Hierdoor kan worden voorkomen dat financiële schulden worden opgebouwd en kan worden voorkomen dat deze jonge slachtoffers verder worden geïsoleerd.

2 t/m 4

Slachtoffers die aangifte hebben gedaan van mensenhandel en getuige aangevers van mensenhandel hebben gedurende de duur van hun verblijfsvergunning recht op een uitkering op grond van de Wet investeren in jongeren (WIJ), mits zij voldoen aan de in de WIJ gestelde voorwaarden¹. Zij worden in het kader van WIJ behandeld als ieder andere jongere onder de 21 jaar. Voor hen gelden daarom ook de toepasselijke jongerennormen van de inkomensvoorziening ex artikel 26, 27 en 28 WIJ. Voorts hebben deze

jongeren recht op bijzondere bijstand op grond van de Wet werk en bijstand, voorzover geen beroep kan worden gedaan op de ouders. De betreffende jongere heeft in die situatie naast recht op een inkomensvoorziening ook recht op bijzondere bijstand. De bijzondere bijstand is financieel en beleidsmatig gedecentraliseerd. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het te voeren beleid en de beslissingen die zij in het individuele geval nemen. Of voor bepaalde kosten bijzondere bijstand kan worden verstrekt, hangt af van de individuele omstandigheden en kan dan ook slechts van geval tot geval worden beoordeeld. Deze beoordeling is aan gemeenten. Het beleid ten aanzien van de bijzondere bijstand is eveneens een gemeentelijke aangelegenheid. Gemeenten kunnen ten behoeve van een rechtmatige en doeltreffende uitvoering van de bijzondere bijstand eigen beleidsregels vaststellen. De primaire verantwoordelijkheid voor de controle op de rechtmatigheid van de handelingen van het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van de rechtmatige uitvoering van de WWB ligt bij de gemeenteraad. Daar treed ik niet in. Gelet op het bovenstaande zie ik geen aanleiding voor een toeslagregeling voor jeugdige slachtoffers van mensenhandel, zoals door de betrokken organisaties wordt gevraagd.

¹ Jongeren tot 27 jaar kunnen bij de woongemeente vragen om een werkleeraanbod. De gemeente is verplicht hen een werkleeraanbod te doen. Bij onvoldoende inkomen uit dat werkleeraanbod, of als de jongere om redenen van psychische, lichamelijke of sociale aard geen werkleeraanbod kan uitvoeren, bestaat recht op een inkomensvoorziening op grond van de WIJ